

Súd: Okresný súd Humenné
Spisová značka: 15Csp/150/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8318204149
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 01. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Kurucová
ECLI: ECLI:SK:OSHE:2020:8318204149.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Humenné sudkyňou JUDr. Janou Kurucovou, v spore žalobkyne Z. G., rod. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. XXX/X, G., zastúpenej JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom, Advokátska kancelária Svidník, ul. Sov. hrdinov 163/66, Svidník, proti žalovanému AB 2 B.V., reg. číslo: 572 79 667, so sídlom Strawinskylaan 933, 1077 XX Amsterdam, Holandské kráľovstvo, zastúpenému Advokátskou kanceláriou GOLIAŠOVÁ GABRIELA s.r.o., ul. 1. mája 173/11, Trenčín, IČO: 47 234 679, o zaplatenie 565,76 eur takto

rozhodol:

Žalovaný je p o v i n n ý uhradiť žalobkyni 250 eur v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a .

P r i z n á v a žalobkyni vo vzťahu k žalovanému na náhradu trov konania v celom rozsahu s tým, že o výške trov bude rozhodnuté samostatným uznesením, ktoré vydá po právoplatnosti tohto rozsudku vyšší súdny úradník.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobkyňa podala dňa 23.10.2018 na tunajší súd žalobu, ktorou žiadala o primerané finančné zadostučinenie vo výške 565,76 eur.

Žalobu odôvodnila tým, že v konaní vedenom na Okresnom súde Humenné pod sp. zn. XXC/XXX/XXXX bola ako žalovaná v postavení spotrebiteľky. Terajší žalovaný si v danom konaní uplatňoval nárok na zaplatenie sumy 565,76 eur, pričom Okresný súd Humenné žalobu v celom rozsahu zamietol rozsudkom sp. zn. XXC/XXX/XXXX z 20.12.2016, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 6.1.2017.

Poukázala na odôvodnenie citovaného rozsudku, podľa ktorého v čase uzatvorenia úverovej zmluvy žalovaná nemala inú vôľu než tú, ktorá smerovala k získaniu úveru na nákup konkrétneho spotrebného tovaru. Nedostatok jej vôle uzatvoriť zmluvu o revolvingovom úvere spôsobuje teda absolútnu neplatnosť tohto právneho úkonu podľa ustanovenia § 37 ods. 1 OZ. Konanie žalobcu pri uzatváraní zmluvy o revolvingovom úvere má navyše znaky nekalosti, čo nie je v súlade so zásadou dobrých mravov uplatňovanou v spoločnosti.

2. Na základe výsledkov konania vedeného pod sp. zn. XXC/XXX/XXXX žalobkyňa podľa ustanovenia § 3 ods. 5 tretia veta Zák. č. 250/2007 Z. z. uplatnila právo na primerané finančné zadostučinenie a to od žalovaného, ktorý za porušenie práva zodpovedá. Žalobkyňa si uplatnila satisfakciu za porušenie jej spotrebiteľských práv, pretože svoje práva musela brániť v pôvodnom konaní. Poukázala na to, že primerané finančné zadostučinenie má mať sankčnú a odradzujúcu funkciu, aby sa dodávateľ nedopúšťal recidívy. Zároveň má mať aj funkciu relutárnu. Pokiaľ ide o výšku primeraného finančného

zadostučinenia žalobkyňa uplatnila sumu 565,76 eur, čo zodpovedá sume, o ktorú sa chcel žalovaný na jej úkor bezdôvodne obohatiť.

3. Žalovaný sa k žalobe vyjadril tak, že uplatnený nárok v celom rozsahu neuznáva.

Poukázal na to, že v konaní vedenom na Okresnom súde Humenné pod sp. zn. XXC/XXX/XXXX využil svoje ústavné právo na súdnu ochranu nároku, ktorý nadobudol postúpením pohľadávky. Keďže žalobkyňa dobrovoľne neplnila dlh, ktorý mu bol postúpený, podal žalobu na súd a to, že bol v konaní neúspešný je prejavom právneho posúdenia veci konajúcim súdom. Poukázal na rozhodnutia Krajského súdu v Prešove z ktorých vyplýva, že sú rôzne výklady hmotného práva na obsahové náležitosti právneho úkonu, z ktorého si uplatňoval nárok a teda v pôvodnom konaní neuplatňoval nič, čo by hmotné právo nedovoľovalo priznať.

Namietal svoju vecnú pasívnu legitimáciu v spore, pretože pohľadávku voči žalobkyni nadobudol od spoločnosti Home Credit Slovakia, a. s. a teda nadobudol len právo na plnenie dlhu voči dlžníkovi a nenadobudol údajné povinnosti, ktorých nositeľom bol pôvodný veriteľ.

Vzniesol námietku premlčania domnelého právneho nároku, lebo mu nie je zrejmé, v akom časovom okamihu došlo k údajnému porušeniu práv spotrebiteľa.

Tvrdil, že nie sú naplnené podmienky hypotézy právnej normy, na základe ktorej žalobkyňa primerané finančné zadostučinenie uplatňuje, lebo spochybňuje to, že sa v pôvodnom konaní žalovaná ako spotrebiteľka domáhala porušenia svojich práv. Zastáva právny názor, že nie každé rozhodnutie súdu, ktorým súd rozhodol o zamietnutí žaloby možno považovať za úspešné uplatnenie porušenia práv alebo povinností ustanovených zákonom o ochrane spotrebiteľa alebo osobitnými predpismi, ale len také, z ktorého je zrejmé, že žalovaný skutočne porušil tento zákon o ochrane spotrebiteľa. Z výkladu ustanovenia § 3 ods. 5 Zák. č. 250/2007 Z. z. vyplýva, že spotrebiteľ má nárok na primerané finančné zadostučinenie len ak služba alebo výrobok má vadu. Má za to, že síce spotrebiteľka sa úspešne na súde domohla právnej fikcie neplatnosti právneho úkonu, ale nedá sa to subsumovať pod hypotézu § 3 ods. 5 Zákona o ochrane spotrebiteľa, keďže táto právna fikcia vyplynula z výkladu a aplikácie právnych noriem na obsahové náležitosti úverovej zmluvy, ktorá ako právny úkon mala vady a nie z väd, ktoré sa vzťahujú na poskytnutú finančnú službu.

Namietala tiež výšku uplatneného finančného zadostučinenia a jeho primeranosť. Má za to, že už rozhodnutím v konaní XXC/XXX/XXXX bola nastolená v predmetnom právnom vzťahu rovnováha zmluvných strán, lebo bolo už priznané žalobkyni zadostučinenie v tom, že získala finančné prostriedky bezúročne. Žalovaný teda žiadal, aby podaná žaloba bola zamietnutá v celom rozsahu.

4. Na základe vykonaného dokazovania a to oboznámením sa s listinnými dôkazmi prvoinštančný súd rozsudkom z 20.12.2018 žalobu zamietol a žalovanému náhradu trov konania nepriznal.

V odôvodnení uviedol, že účelom poskytnutia zadostučinenia je odčinenie útrap, keď sú voči spotrebiteľovi uplatňované nezákonné nároky alebo je vystavený bezprostrednej hrozbe nezákonných nárokov, je bezdôvodne sankcionovaný, znevýhodňovaný alebo diskriminovaný. Určitý odstrašujúci a preventívny účinok je v zadostučinení obsiahnutý.

Súd považoval uplatnenú sumu za neprimeranú, lebo mal za to, že nedošlo k sankcionovaniu spotrebiteľky, jej znevýhodneniu či diskriminácii a mal za to, že je dostatočnou sankciou to, že v pôvodnom konaní bola žalobkyňa úspešná a žaloba voči nej bola zamietnutá. K zamietnutiu žaloby došlo nie úspešným bránením práva spotrebiteľky a iniciatívnym konaním žalobkyne, ale ex offio z úradnej moci z dôvodu premlčania nároku.

5. Proti rozsudku podala odvolanie žalobkyňa a uviedla, že úspech spotrebiteľa v základnom konaní je práve jedinou podmienkou priznania primeraného finančného zadostučinenia. Nesprávna je domnienka súdu o tom, že priznanie zadostučinenia je podmienené vznikom ujmy. Norma nevyžadovala ujmu, ale do 9.6.2013 vyžadovala, aby konanie dodávateľa bolo spôsobilé privodiť ujmu spotrebiteľovi. Od 10.6.2013 sa zrušila potreba ujmy aj čo i len do možnosti jej privodenia a stačí úspech spotrebiteľa, čo sa týka spotrebiteľského práva na súde. Práve suma o ktorú sa dodávateľ chcel na úkor spotrebiteľa

obohatiť alebo sa obohatil, je však jediným objektívnym a súčasne morálnym kritériom na posúdenie výšky primeraného finančného zadosťučinenia. Pokiaľ ide o ochranu ex offa žalobkyne ako spotrebiteľky v pôvodnom konaní, tak poukázala na to, že súd prihliadol na premlčanie z dôvodu, že vzniesla námietku premlčania. Úspech spotrebiteľa nemožno vnímať izolovane len vo vzťahu k premlčaniu, ale predovšetkým treba brať do úvahy podmienky a dôvody umožňujúce posúdenie dôvodnosti premlčania a v tomto zmysle je úspechom úspešné uplatnenie neplatnosti úverovej zmluvy, následkom čoho bolo možné akceptovať premlčanie. Poukázala tiež aj na nekalú obchodnú prax predchodcu žalovaného obsiahnutú v hlave 20 zmluvy.

6. Krajský súd v Prešove uznesením sp. zn. 18Co/25/2019 z 18.9.2019 zrušil rozsudok a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

V odôvodnení uznesenia odvolací súd uviedol, že uvedené skutočnosti nasvedčujú záveru, že v konaní vedenom na Okresnom súde Humenné pod sp. zn. XXC/XXX/XXXX žalobkyňa úspešne uplatnila svoje práva ako spotrebiteľka, keďže žaloba v tomto konaní bola zamietnutá. Vznikol jej tak podľa názoru odvolacieho súdu nárok na zaplatenie finančného zadosťučinenia v zmysle ustanovenia § 3 ods. 5 Zákona o ochrane spotrebiteľa. Porušením práva a povinností je aj to, že v zmluvnom vzťahu žalovaný ako veriteľ pri uzatváraní zmluvy o spotrebiteľskom úvere nesplnil všetky zákonom predpísané náležitosti na uzavretie zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

Uložil súdu prvej inštancie opätovne sa zaoberať uplatneným nárokom v naznačených intenciách rešpektujúc názor odvolacieho súdu a svoje rozhodnutie náležite odôvodniť. Bude úlohou súdu prvej inštancie sa zaoberať výškou uplatnenej náhrady primeraného finančného zadosťučinenia a pri jej stanovení vychádzať z kritérií, ktoré sú rozhodné pre stanovenie jej primeranej výšky a to závažnosť vzniknutej ujmy, okolnosti za ktorých k porušeniu práva došlo, finančnej situácie osoby do ktorej práva bolo zasiahnuté s tým, že jej výška musí byť primeraná a vždy závisí od úvahy súdu, ktorá nemôže byť svojvoľná.

7. Podľa § 391 ods. 2 CSP, ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

8. Keďže zo zrušujúceho uznesenia krajského súdu vyplynulo, že nárok žalobkyne je čo do základu dôvodný, súd doplnil dokazovanie v danej veci výsluchom žalobkyne.

9. Žalobkyňa vo svojej výpovedi uviedla, že na okolnosti uzatvorenia úverovej zmluvy si nepamätá, lebo to bolo pred niekoľkými rokmi, ale pre finančné problémy nebola schopná splácať dohodnuté splátky. Žiadala o ich zníženie, ale nebolo jej vyhovené. Nasledovali telefonáty, ktoré zo strany veriteľa boli aj dvakrát denne. Bola sústavne tlačaná do toho, aby platila premrštené sumy. Bola zúfalá, lebo manžel nepracoval a ona mala len nízky zárobok a nemohla dohodnuté splátky splácať. Mala záujem na dohode na znížených splátkach, avšak veriteľ nebol prístupný ničomu, nedalo sa s ním dohodnúť ani komunikovať. Na základe neustálych telefonátov bola nervózna, brala antidepresíva, často plakala a dostala sa do situácie, ktorú nevedela vyriešiť. Bola obťažovaná telefonátmi nielen ona, ale volali aj na obecný úrad a vyvíjali na ňu psychický nátlak. Z celej situácie bola zúfalá a psychicky na dne. Uvedomovala si aj časť svojej zodpovednosti, ale do vzniknutej situácie sa dostala tým, že s manželom prerábali rodinný dom a bola im ponúknutá lákavá ponuka na úver. Keď už bola totálne vyčerpaná, zúfalá a v koncoch, tak sa obrátila na právneho zástupcu JUDr. Šafranka, za ktorým vycestovala do Svidníka a požiadala ho o právnu pomoc. Potvrdila, že spolu s manželom mali uzatvorených viacero úverových zmlúv a to so spoločnosťami Quatro, Triangel, Pohotovosť, Home Credit a Cetelem. Mohlo ísť zhruba o desať úverových zmlúv. Vysvetlila, že veľké množstvo zmlúv s nebankovými spoločnosťami uzatvárali s manželom kvôli tomu, že pôvodné úvery nevládali splácať a ďalší úver zobrali len na to, aby splatili ten predchádzajúci. Postupne posplácali takmer všetky úvery a zostali len úvery v spoločnosti Quatro a Triangel. Boli však nútení s manželom vycestovať za prácou do zahraničia, kde boli štyri roky a manžel tam stále pracuje. Žalobkyňa uviedla, že v čase uzatvárania danej úverovej zmluvy ona a jej manžel pracovali, potrebovali peniaze na rekonštrukciu domu a úvery od nebankových spoločností sa im zdali lákavé, pretože zo začiatku nevedeli aké vysoké úroky budú platiť. Popísala, že jej zlá finančná a psychická situácia bola vyvolaná nielen jedným konkrétnym úverom od právneho predchodcu súčasného žalovaného, ale celkovou situáciou do ktorej sa dostala. Práve predchodca súčasného žalovaného vyvíjal na ňu najväčší nátlak a z jeho strany bola obťažovaná neustálymi telefonátmi.

10. Právny zástupca žalobkyne na pojednávaní uviedol, že ak žalovaný spochybňuje svoju vecnú pasívnu legitimitáciu v danom spore, tak je potrebné poukázať na jeho vyjadrenie, kde sám konštatoval, že nadobudol práva a povinnosti, ktorých nositeľom bola pôvodne spoločnosť Home Credit Slovakia, a. s. Nárok žalobkyne čo do základu je nespochybniteľný, lebo v priebehu konania bolo preukázané, že žalobkyňa sa ako spotrebiteľka domohla ochrany svojich práv a to v konaní vedenom pod sp. zn. XXC/XXX/XXXX. Pokiaľ ide o výšku, tak žalobkyňa uplatnila sumu 565,76 eur, lebo o takú sumu by sa žalovaný obohatil, ak by k ochrane práv žalobkyne ako spotrebiteľky neprišlo. Poukázal tiež na to, že primerané finančné zadostučinenie má nielen satisfakčnú funkciu vo vzťahu k spotrebiteľovi, ale má aj odrádzajúcu a sankčnú funkciu vo vzťahu k porušovateľovi práv spotrebiteľov. Právny predchodca súčasného žalovaného postupoval voči viacerým spotrebiteľom tak, že používal nekalé podmienky a preto žalobkyňa považuje uplatnený nárok čo do výšky za primeraný. Žiadal, aby podanej žalobe bolo vyhovené v celom rozsahu.

11. Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že podaná žaloba je dôvodná čo do základu, nie však čo do uplatnenej výšky.

12. Súd mal za preukázané, že v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. XXC/XXX/XXXX súčasný žalovaný viedol ako žalobca spor proti terajšej žalobkyni ako žalovanej. Predmetom konania bolo zaplatenie sumy 565,76 eur vrátane úroku z omeškania a náhrady trov konania. Žalobca podanú žalobu odôvodnil tým, že jeho právny predchodca ako veriteľ uzatvoril so žalovanou dňa 16.12.2011 úverovú zmluvu, súčasťou ktorej bola aj zmluva o poskytnutí revolvingového úveru. Žalovaná porušila dohodnuté podmienky vzťahujúce sa k riadnemu a včasnému splácaniu poskytnutého úveru a dostala sa do omeškania. Prostredníctvom úverovej karty čerpala 1 546,19 eur a vrátila 980,43 eur. Preto žalobca uplatnil rozdiel medzi poskytnutou a splatenou sumou, vrátane úroku z omeškania. Súd podanú žalobu zamietol, lebo mal za to, že nedošlo k platnému uzavretiu zmluvy o revolvingovom úvere. Primárnym zámerom žalovanej bolo získať spotrebiteľský úver na nákup tovaru, žalobca jej však vopred vnútil aj iný úverový vzťah mimo sféry jej záujmu a to vzťah revolvingový. Ak žalovaná chcela získať úver na zakúpenie tovaru, nemala na výber a musela podpísať predtlač listiny obsahujúcu v sebe tiež náležitosti iného právneho úkonu a to revolvingovej zmluvy. Súd mal za to, že žalovaná nemala vôľu takýto vzťah uzatvoriť a nedostatok vôle spôsobil absolútnu neplatnosť tohto právneho úkonu. Súd konštatoval, že konanie žalobcu pri uzatváraní zmluvy má navyše znaky nekalosti, čo nie je v súlade so zásadou dobrých mravov. Z vypracovanej zmluvy totiž vyplývalo zdanie, že ide len o jeden právny úkon, lebo až úplne na konci predtlačenej formulára je spomenutý aj revolvingový úver. Keďže súd vec uzatvoril tak, že zmluva o revolvingovom úvere je absolútne neplatná, posudzoval nárok žalobcu ako nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia. Zamietol ho z dôvodu, že tento nárok bol premlčaný. Na základe tohto rozsudku žalobkyňa uplatnila nárok na primerané finančné zadostučinenie vo výške 565,76 eur.

13. Podľa ustanovenia §3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej „Zákon o ochrane spotrebiteľa“), proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len „kolektívne záujmy spotrebiteľov“). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadostučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

Podľa ustanovenia §2 písm. a) Zákona o ochrane spotrebiteľa, spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti, zamestnania alebo povolania.

Podľa ustanovenia §3 ods. 3 Zákona o ochrane spotrebiteľa, každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

Podľa ustanovenia §4 ods. 2 Zákona o ochrane spotrebiteľa, predávajúci nesmie ukladať spotrebiteľovi povinnosti bez právneho dôvodu, upierať spotrebiteľovi práva podľa §3, používať nekalé obchodné praktiky a neprijateľné podmienky v spotrebiteľských zmluvách.

Podľa ustanovenia §2 písm. a), b) a c) Zák. č. 258/2001 Z.z., na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania a veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti. Zmluvou o spotrebiteľskom úvere je zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

Podľa ustanovenia §52 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa ustanovenia §52 ods. 3 a 4 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa ustanovenia §53 ods. 1 až 3 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa citovaného ustanovenia §3 ods. 5 Zákona o ochrane spotrebiteľa, má spotrebiteľ právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa zodpovedá, avšak iba za predpokladu, že spotrebiteľ na súde úspešne uplatní porušenie práva na ochranu spotrebiteľa. Uvedené právo nie je možné zamieňať s právom na vydanie bezdôvodného obohatenia. Predpokladom pre priznanie nároku je skutočnosť, že v konaní spotrebiteľ uplatnil nárok, ktorý vznikol porušením práv spotrebiteľa, teda práv nie len podľa zákona č. 250/2007 Z.z., ale aj práv podľa piatej hlavy prvej časti Občianskeho zákonníka, zákona o spotrebiteľských úveroch. Uplatnením práva však nemožno rozumieť iba podanie žaloby spotrebiteľom, ale takýmto konaním je aj účinná obrana spotrebiteľa v konaní začatom na podnet dodávateľa.

V danej právnej veci mal súd za nesporne preukázané, že žalobkyňa v postavení spotrebiteľky, v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. XXC/XXX/XXXX uplatnila úspešne svoje právo, lebo žaloba voči nej bola zamietnutá. Dodávateľ voči nej uplatňoval nárok z revolvingovej zmluvy, ktorá bola súdom vyhodnotená ako absolútne neplatná. Následne súd žalovanú sumu posúdil nie ako nárok zo zmluvy, ale nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia, ktorý zamietol pre premlčanie.

14. V súvislosti s výkladom samotného pojmu „úspešné uplatnenie práva“ zo strany spotrebiteľa, súd poukazuje na interpretačné pravidlo citované v rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 4 Obdo 45/2012 zo dňa 24. júna 2013, podľa ktorého „pri nejednoznačnom výklade akejkoľvek problematiky týkajúcej sa ochrany spotrebiteľa, je potrebné uprednostniť vždy ten výklad, ktorý sleduje záujem spotrebiteľa“.

15. Vychádzajúc z uvedeného porušenia práv žalobkyne ako spotrebiteľky zo strany žalovaného, intenzity zásahu do práv spotrebiteľa, výšky nedôvodne požadovanej sumy žalovaným, dĺžky trvania závadného stavu a konania a objektívnej spôsobilosti tohto konania vyvolať negatívne dôsledky

v súkromnom a spoločenskom živote žalobcu, považoval súd právny základ nároku na finančné zadosťučinenie za plne dôvodný.

Je potrebné tiež konštatovať, že čo do základu uplatneného nároku bol súd prvej inštancie viazaný názorom odvolacieho súdu, ktorý v zrušujúcom uznesení konštatoval, že žalobkyni vznikol nárok na zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia.

Pokiaľ ide o obranu žalovaného v tom, že nie je vecne pasívne legitimovaný, súd poznamenáva, že samotný žalovaný vo svojom vyjadrení poukázal na to, že mu bola postúpená pohľadávka spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s., ktorú ale už vo vlastnom mene uplatňoval v súdnom konaní, lebo v konaní XXC/XXX/XXXX bol žalobcom. Nič mu nebránilo v tom, aby neopodstatnené nároky na súde neuplatňoval a neporušil tak práva žalobkyne ako spotrebiteľky. Vyhol by sa tak konaniu o zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia.

Súd neakceptoval ani vznesenú námietku premlčania, lebo rozsudok sp. zn. XXC/XXX/XXXX nadobudol právoplatnosť 6.1.2017 a žaloba bola podaná na súde 23.10.2018. Až právoplatnosťou rozsudku sa žalobkyňa mohla dozvedieť, že došlo k úspešnému uplatneniu porušenia je spotrebiteľských práv a má nárok na primerané finančné zadosťučinenie. Nakoniec ani z uznesenia krajského súdu nevyplýva, že nárok žalobkyne je premlčaný.

Účelom poskytnutia zadosťučinenia je odčinenie útrap, keď sú voči spotrebiteľovi uplatňované nezákonné nároky alebo je vystavený bezprostrednej hrozbe nezákonných nárokov, je bezdôvodne sankcionovaný, znevýhodňovaný, diskriminovaný. Poskytnutie zadosťučinenia nie je sankcia za samotnú existenciu neprijateľnej zmluvnej podmienky, aj keď určitý odstrašujúci a preventívny účinok je v zadosťučinení obsiahnutý.

16. Sporná však je výška primeraného finančného zadosťučinenia. Pri stanovení výšky treba vychádzať zo závažnosti vzniknutej resp. hroziacej ujmy, okolností tak na strane žalobcu ako aj žalovaného, okolností, za ktorých došlo k porušeniu práva žalobcu. Pri určení výšky finančného zadosťučinenia sa nemožno striktno držať ujmy, ktorá žalobcovi objektívne hrozila, resp. ktorá mu vznikla. Inštitút primeraného finančného zadosťučinenia nemôže slúžiť na finančné obohatenie sa žalobcu, resp. na kompenzáciu jeho majetkovej škody, ale v danom prípade musí zostať na úrovni a vo funkcii účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany (uznesenie Krajského súdu v Prešove zo dňa 16. 11. 2017 č.k. 17Co/134/2017-71).

Na základe uvedeného preto súd v tomto smere vykonal dokazovanie - vypočul žalobkyňu. Po takto vykonanom dokazovaní súd priznal žalobkyni primerané finančné zadosťučinenie vo výške 250 eur, pretože má za to, že táto výška v danej veci vzhľadom na preukázané skutočnosti, vo vzťahu k stranám sporu, je dostačujúca a v prevyšujúcej časti žalobu žalobcu zamietol.

17. Súd mal za preukázané, že žalobkyňa utrpela ujmu vo sfére jej rodinného, súkromného a spoločenského života, čo vyplynulo z výsluchu žalobkyne na pojednávaní. Poukázala na stres a napätie, ktoré malo dopad nielen na žalobkyňu, ale aj na jej manžela. Pri nezaplatení splátok úveru bola obťažovaná telefonátmi a dokonca prostredníctvom obecného úradu. Hoci žalobkyňa mala snahu, v dôsledku nepriaznivej finančnej situácie o zníženie splátok nebolo jej vyhovené. Žalobkyňa bola zúfalá, lebo hoci pracovala, nemala dostatok finančných prostriedkov na to, aby splátky platila. Bola nútená uzatvárať ďalšie úverové zmluvy, na prekrytie starých úverov. Z celej situácie bola v psychickom strese, často plakala, brala antidepresíva a ocitla sa v bezvýchodiskovej situácii. Bola nútená spolu s manželom vycestovať do zahraničia a zabezpečiť tak finančné prostriedky na splatenie väčšiny úverov.

Súd mal však za preukázané aj to, že žalobkyňa čerpala úver nielen od právneho predchodcu žalovaného, ale aj od iných spoločností. Žalobkyňa spolu s manželom v ťaživej finančnej situácii oslovili viaceré nebankové spoločnosti, získali od nich úvery a tieto splácali. Teda súd mal za preukázané, že ujma žalobkyni vznikla nielen s poskytnutím úveru na základe Zmluvy o revolvingovom úvere, kde konanie prebiehalo na tunajšom súde pod sp. zn. XXC/XXX/XXXX. Súd má za preukázané, že táto ujma vznikla žalobkyni na základe viacerých úverov, poskytnutých mu zo strany viacerých nebankových spoločností.

Pri rozhodovaní o výške primeraného finančného zadosťučinenia súd prihliadol aj na to, že žalobkyňa dobrovoľne uzatvorila so spoločnosťou žalovaného zmluvu o úveroch, hoci mala možnosť túto zmluvu nepodpísať, resp. robiť úkony k tomu, aby ochránila svoje práva, už skôr hľadať právnu pomoc tak, ako to urobila neskôr. Súd má preto za to, že sčasti aj žalobkyňa zavinila uzatvorenie tejto zmluvy a tým aj vyvolávanie sporov.

18. Súd akceptuje, že základ nároku je daný, ale čo sa týka výšky, tu súd nevyhovel žalobe žalobkyne v celom rozsahu. Vzhľadom na uvedené skutočnosti, závažnosť ujmy, okolností na strane žalobkyne i žalovaného, ako aj okolností, za ktorých došlo k porušeniu práva žalobkyne, podľa úvahy súdu, je postačujúce primerané finančné zadosťučinenie 250 eur a v prevyšujúcej časti súd žalobu žalobkyne zamietol.

19. O trovách konania súd rozhodol podľa ustanovenia §255 Civilného sporového poriadku, podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

V danej veci sa žalobkyňa voči žalovanému domáhala zaplataenia primeraného finančného zadosťučinenia v zmysle ustanovenia §3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa. Súd žalobe žalobkyne vyhovel a teda žalobkyňa bola v konaní úspešná, keďže účinne sa domohla svojich práv. Žalobkyňa si uplatnila nárok na finančné zadosťučinenie v sume 565,76 eur. Stanovenie výšky primeraného finančného zadosťučinenia v danej veci však záviselo od úvahy súdu. Spravodlivému usporiadaniu vecí preto zodpovedá len také rozhodnutie, kedy žalobkyni bude priznaný nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu (čl. 2 ods. 1 C.s.p.). Súd rozhodol o nároku na náhradu trov konania podľa ustanovenia §262 ods. 1 Civilného sporového poriadku, pričom o výške tejto náhrady trov konania bude rozhodnuté po právoplatnosti tohto rozsudku v zmysle ods. 2 citovaného ustanovenia.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,

- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.